

Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek tantárgyi követelmények

10. évfolyam, szakgimnázium

A tanulók munkájának és előmenetelének értékelése folyamatos. A tantárgyból félévente legalább 3 érdemjeggyel kell rendelkezni ahhoz, hogy félévkor és a tanév végén osztályozható legyen a diák.

A tanulóknak rendelkezniük kell tankönyvvel (Száray Miklós: Történelem 10., kiegészítésképpen Dr. Baranyai Katalin: Történelem 10. tankönyv, 2017, forrás: <https://player.nkp.hu/play/216101/false/undefined>) és a tanórán a tantárgyhoz kapcsolódóan elhangzottak jegyzeteléséhez felhasználható füzetrel. Ezek és a házi feladat teljes hiánya Elégtelen (1) érdemjegyet vonhat maga után. A füzetben leírtak minden tanuló esetében legalább havonta egyszer értékelésre kerülhetnek, akárcsak az órai munka.

Az értékelés az elektronikus naplóban (KRÉTA Iskolai Alaprendszer) minden esetben rögzítésre kerül az alábbi módok szerint:

- Írásbeli témazáró dolgozat
- Írásbeli röpdolgozat
- Szóbeli felelet
- Beszámoló
- Gyakorlati feladat
- Kisérettségi
- Házi feladat
- Házi dolgozat
- Projektmunka
- Órai munka
- Másik intézményből hozott értékelés
- Írásbeli felelet

Az írásbeli témazáró dolgozatot minden esetben az aktuális tananyag összefoglalása előzi meg, amely után a tanulóknak legalább egy hét áll rendelkezésükre a felkészüléshez. Az írásbeli témazáró dolgozat tanár általi kijavítása és az értékelt dolgozatok kiosztása a megírást követő két héten belül megtörténik. Írásbeli röpdolgozatra, írásbeli feleletre és szóbeli

feleletre bármelyik tanórán sor kerülhet. Házi dolgozatot bármelyik tanuló vállalhat az aktuális tananyaghoz kapcsolódóan.

Az írásbeli témazáró dolgozatok értékelései a középszintű írásbeli érettségi százalékos ponthatárai alapján történnek:

- 80-100% Jeles (5)
- 60-79% Jó (4)
- 40-59% Közepes (3)
- 25-39% Elégséges (2)
- 0-24% Elégtelen (1)

A tananyag elsajátításához szükséges kompetenciák az érettségre való felkészülés alapján:

- A feladat megértése, témataartás, a lényeg kiemelése
- Tájékozódás térben és időben
- Kommunikáció, a szaknyelv alkalmazása
- A források használata és értékelése
- Az eseményeket alakító tényezők feltárása, történelmi események és jelenségek problémaközpontú bemutatása

A tananyag tartalmi szerkezete az érettségi alapján:

- Politika-, esemény-, állam, jog- és intézménytörténet
- Társadalom-, életmód-, mentalitás- és művelődéstörténet
- Gazdaság-, technikatörténet és a környezeti kultúra története
- Eszme- és vallástörténet

A tanulóknak a tanév során az alábbi, a 10. évfolyamos tankönyvben szereplő témakörökből kell számot adniuk:

1. A világ és Európa a kora újkorban

- A nagy földrajzi felfedezések
- A reformáció kibontakozása
- A reformáció hatásai

- A Habsburgok felemelkedése és a katolikus megújulás
- A tőkés termelés kibontakozása Hollandiában és Angliában
- Az angol polgárháború
- Az alkotmányos monarchia kialakulása
- A francia abszolutizmus
- A Német-római Birodalom és a Habsburg Birodalom
- Közép- és Kelet-Európa a 16-17. Században
- Az Oszmán Birodalom és az Európán kívüli világ
- Életmód és művelődés a kora újkorban

2. Magyarország a kora újkorban

- A középkori magyar állam bukása
- A kényszerpályára került ország
- A három részre szakadt ország
- A reformáció Magyarországon
- Bocskai Habsburg ellenes mozgalma
- Erdély aranykora
- Erdély bukása
- A Magyar Királyság a 17. században
- A török kiűzése Magyarországról
- Élet és halál a török háborúk korában
- A Rákóczi-szabadságharc

3. Felvilágosodás, forradalmak és a polgárosodás kora

- A felvilágosodás
- Anglia és amerikai gyarmata
- A hatalmi egyensúly százada
- Meghiúsult reformok és forradalom Franciaországban
- Kísérlet az alkotmányos monarchia megszilárdítására
- A forradalom zsarnoksága
- Napóleon
- Az ipari forradalom
- Az ipari forradalom következményei
- A 19. század uralkodó eszméi

- Hatalmi politika és forradalmi hullámok a 19. század első felében
- A népek tavasza
- Európa és a világ a 18-19. században

4. Az újjáépítés kora Magyarországon

- Magyarország új helyzete a Habsburg Birodalomban
- A 18. századi népességnövekedés
- A 18. századi népességnövekedés etnikai következményei
- A magyar gazdaság újjáépítése
- Reformok és felvilágosult abszolutizmus Magyarországon I.
- Reformok és felvilágosult abszolutizmus Magyarországon II.
- A kompromisszum helyreállítása a rendek és a Habsburg-dinasztia között

5. Reformkor, forradalom és szabadságharc Magyarországon

- A napóleoni háborúk hatásai Magyarországon
- A reformok megindítói
- Politikai irányzatok a reformkorban
- Politikai küzdelmek az 1840-es években
- A nemzeti ébredés Magyarországon
- Törvényes forradalom és konszolidációs kísérlet
- A fegyveres harc kirobbanása
- A védelem megszervezése
- Önvédelmi harc és fényes diadal
- A szabadságharc bukása